

PRENUMERATA wynosi w Krakowie miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor. za odosobienie do domu dopłaca się 50 hal. miesięcznie.

Na prowincję miesięcznie z dwurazową przesyłką 3 kor. 30 h., z jedno razową przesyłką 2 kor. 70 h. Kwartalnie z dwurazową przesyłką 9 kor. 80 h., z jednorazową przesyłką 8 kor. W państwie niemieckim kwartalnie 10 kor., w innych państwach kwartalnie 12 kor. Zmiana adresu 40 hal.

Cena numeru pojedynczego 10 halersy.

GŁOS NARODU

Wychodzi 2 razy dziennie.

WYDANIE WIECZORNE.

Listy pieniężne, przekazy na prenumeratę i inseraty nadawane należy franco do Administracji „Głosu Narodu”. — Prenumeratę oprócz upożyczeń agencyj przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckim. Reklama cze nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie zwraca.

ADRES RED.: Ul. św. Tomassa L. 33. Adr. telegr.: „Głos Narodu” Kraków. Telefon redakcyjny Nr 190. — Telefon administracji i drukarni: Nr. 3344.

OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracja „Głosu Narodu”, ulica św. Tomassa L. 33. — Od miejsca za wiersz drobnym piśmem (petit) 20 halersy, skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 hal. Nadesłane po 60 hal. od wiersza. — Nekrologi i t. d. 80 hal. od wiersza. — Złazniki do „Głosu Narodu” (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla samiejscowych, po 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmują: w Wiedniu Haasenstein i Vogler, M. Dukes, H. Schalek, E. Braun, R. Mosse, H. Friedl, A. Joessel, w Berlinie F. E. Coe, w Budapeszcie J. Leopold, Eduard Braun.

Witaj nam drogi Lwowie!

Dzisiaj niemamy jeszcze dokładnych szczegółów odsieczy drogiej nam stolicy kraju. Oczekujemy tych wiadomości z wiarą i nadzieją, że miasto przetrwało szczęśliwie chwilę go wyzwolenia i z radością witając nadchodzącą pod mury miasta odsiecz. Tak jak przed najazdem rosyjskim, tak w przededniu uwolnienia tłumy zapewne gromadziły się na wzgórzach „Wysokiego Zamku”, skąd przeczudny roztacza się widok na daleko sięgające równiny półzłotkowskich, janowskich i gródeckich, a obok niego smętnie stoi „Łysa Góra”, która jak słyszeliśmy z komunikatów, użyta była przez Moskali jako pozycja obronna.

Dzisiaj czujemy tak, jak nigdy może, jak drogim dla nas jest Lwów, ta twierdza polskości na wschodzie, skąd promieniowały nasze wysiłki, utrudniające zakusy wroga. Żywił polski chronił wschodnią część kraju od rusyfikacji, przeciwdziałał dawnej skrytej robocie i aczkolwiek pociągało to za sobą prześladowcze konsekwencje w Królestwie, tak działał jak mu nakazywała godność narodowa. Dochowali przykazania wierności i hartu ducha ci, którzy stali na czele, gdy Lwów zalała fala najazdu i wytrwali nieugięci wśród nieprzyjaciela, na powierzonych sobie posterunkach. Ocenia to naród cały, oceni też państwo; widząc w nas swą ostoję, przedmurze swych granic, odpięające falę nieprzyjacielskiego zalewu.

Żaden naród w państwie nie złożył tyłu dowodów ścisłego z nim zespołu jak my, ponosząc ofiary krwi i mienia dla jego całości. Kraj nasz zastąpił sobą całą Monarchię, która dzięki temu nieodzutała bezpośrednio takich dotkliwych następstw wojny, jakich my jesteśmy świadkami.

Chłop polski z ostatnim kęsem chleba, który zachował przed rabunkiem, dzielił się z naszym żołnierzem, znośił z nim trudy wojny, która obejmując cały niemal kraj, całą ludność jego przemieniła w nieuzbrojoną armię oddaną szczerze sprawie, którą za swoją uważa, wierząc, że odniesione zwycięstwa głoszą także godzinę wolności — spełnienie naszych wiekowych pragnień.

Obywatelstwo Lwowa wykazało dowodnie wielkie swoje zasługi, wytrwało i przetrwało ciężkie chwile niewoli. Pełniły swe obowiązki liczne instytucje miejskie, pracowały przykładnie polskie banki, spełniając swe obowiązki narodowe ratowały środkami swemi ludność z nędzy, stworzyły kapitał potrzebny na wypłatę zaliczek, na pensje pozbawionej dochodów rzeszy urzędniczej.

Bank przemysłowy kierowany ręką sprawnego urzędnika — jak donosiły pisma lwowskie — stał również na straży, stworzył finansowy po-

ped dla licznych zakładów przemysłowych i dał się w ciężkich chwilach lepiej poznać społeczeństwu jak w czasie pokoju.

Mamy nadzieję, że wojna z wszystkimi ciężkimi następstwami będzie w wielu wypadkach dla nas nauczycielką i drogowskazem dla dalszej pracy. Niestety, jakie przyniosło nasz kraj, winno wnieść zgodę i zjednoczyć całe rzesze do ciężkiej pracy nad odbudową zniszczonego kraju.

Na rozstaju.

Bulgaria stoi jak Herkules starożytny na drodze rozstajnej. I ci i tamci ją wabią i ci i tamci obiecują miłą nagrodę.

Dyplomacya trójporkozumienia przyrzeka Bułgarom linię Midia-Enos, nadto części Macedonii greckiej i serbskiej. Warunek — pójść na Carogród i zdobyć stolicę sułtana. Nic więcej. Macedonie dostali by po wojnie bez oręża. Bułgaria odpowiadała na to: Kto zapewni nam, że Grecy i Serbowie odstąpią nam dobrowolnie tę krainę, skoro rosyjska dyplomacya nie potrafiła ich dotąd nakłonić do odstąpienia bułgarskiej Macedonii Bułgarii?

Tymczasem poseł rosyjski Sawinski podrozuje ciągle z Sofii do Niszu i z Niszu do Sofii. Pracuje nad ustąpieniem Macedonii Bułgarom. Pasiecz możeby ustąpił, ale nie on rządzi, nad nim jest jeszcze liga wojskowa, w nich zaś dowodzi następcą tronu Aleksander. Liga powiada: Zdobyliśmy Macedonię orężem, będziemy jej też orężnie bronić przeciwko każdemu.

Bulgaria czeka — a tymczasem wypadki na Bałkanie posuwają się naprzód. Serbowie zajmują Albanię, państwo zostające pod protektorem europejskim, którego nikt jednak nie broni. Przeciwko tej okupacji zaprotestowali najpierw Włosi, teraz protestują Bułgarzy. Głównie nowe zamieszki. Bułgarzy sądzą tak: Albania jest samodzielnym państwem na mocy układu londyńskiego. Naruszenie jej samodzielnego jakiegokolwiek oznaczania naruszenie „równowagi bałkańskiej”, będącej znowu zasadą pokoju bułgarskiego. Pokój ten skrzywdził Bułgarię, ona też czeka na jego zachwianie się. Wtedy ona ma głos. Każdy krok serbski do Albanii musi Bułgarzy odmierzyć pięcioma krokami do Macedonii. Jeżeli opiekunowie Serbii nie zaspokoją w tym względzie Bułgarów, przysięga może rychło do poważnych następstw na Bałkanie. Tak powiada politycy bułgarscy i rumuńscy, a tę ich opinię prześłał sofijski ko-

respondent „Slovenca” pismu lublańskiemu, za którym ja powtarzam.

W każdym razie Serbowie krokiem w Albanię naruszyli pokój bułgarski. Niechże teraz Rumunia broni swej zasady i swego dzieła. W razie konfliktu bałkańskiego Bułgarzy będą mieli czyste ręce i wolni będą od odpowiedzialności za następstwa. Jednak właśnie dlatego trudniej się Bułgarii ruszyć z rozstaju.

Notatnik.

Czem jest w Polsce właściwie „romantyzm polityczny”, dokola którego tyle osnuło się już polemicznych rozpraw? Pani Iza Moszczeńska sądzi, że wyrażenie to jest obłudnym znaczeniem porozumiewawczym, zamiast którego wszędzie na świecie mówi się wprost: miłość niepodległości. Noc niewoli polskiej ochrzciła „romantyzmem” to, co w pełnym słońcu, wśród jasności dnia, bywa powszednim chlebem duszy. Interpretacya ta szanownej autorki nie jest słuszną. Zaczepiony przez nią termin ma swój odrębny sens i własne, niestety, prawo do życia. Wszyscy pragniemy odbudowy naszych praw, wierzymy w odbudowę tej dziejowej konieczności i do niej, chociaż różnymi drogami, dążymy. Jeżeli by to tylko miało się kryć w pojęciu „romantyzmu”, to politycznie myśląca Polska składałaby się chyba z samych romantyków. Ażali nie byłby romantykami Edward Jurgens, cierpliwy „milenerysta” wśród ucieśnien roku 1863? I Andrzej Zamojski na klemensowskich zebraniach? I Józef Szulski, wróg liberum conspiro? I Karol Marcinkowski, przeciwnik kosynierów Mierosławskiego? I „król chłopów poznańskich”, patron Jackowski? I „wielki rachmistrz”, Wawrzyniak? A jednak nikt nie popełnił śmieszności nazwania tych ludzi romantykami. Przez romantyzm bowiem rozumie się tu metodę działania, wybór środków, ale przynajmniej cel.

Kurier polityczny.

Po wojnie.

W ostatnim zeszytach tygodnika berlińskiego „Das grössere Deutschland” W. Hellpach takie snuje horoskopy po wojnie: „Niemcy z jednej strony zatrzymają stanowisko kierownika i nauczyciela młodszych narodów, z drugiej przejmować będą od nich wszystko to, co cechuje świeżość, bujny organizm i chroni przed spróchnieniem i uwiędnięciem starczym, a więc temperament, natężenie, chętność bytności i naiwną bezpośredniość sądu. Najbliżsi sąsiedzi, Polacy, bez szczególnych uprzedzeń zgodzą się na czynny udział w dziele niemieckiej kultury, lubo linie ich dziejowego rozwoju promieniają raczej z romańskiego, przedewszystkiem z francuskiego podłoża. Jednakże jest wiele ważnych pokrewnych rysów słowiańskiej i germańskiej duszy: marzycielstwo, skłonność do wiary w nieuchwytnie cele, nieokreślone w zewnętrznym przejawie popydy, tak zasadniczo różne od trzeźwości, w realnych faktach lubującej się, zawsze w konkretnych formach ucieleśnionej umysłowości romańskiej. Na podstawie tejszo intelektualnej wspólnoty dokona się zbliżenie polsko-

niemieckie, tem snadniej, im pełniejsze zaspokojenie uzyska „tęsknota polskiego narodu za utracanym państwowym bytem”; wówczas padną szranki nieufności i rozpocznie się żarliwa, bogata w owoce praca dwóch wzajemnie uzupełniających się typów europejskiej kultury”.

Wskazania.

Jeden z wybitnych organów prowincjonalnych Królestwa Polskiego, „Ziemia Lubelska” kreśli następujące wskazania na chwilę dzisiejszą: „Skrupulatne i bacne notowanie wypadków, dokładne rozpatrywanie się w sytuacji z odrzuceniem wszelkich „filskich” orientacji, właściwa ocena i przeczucie wartościowanie wszelkich koniunktur politycznych z zaniechaniem angażowania się bez zastrzeżeń, dążenie do zorganizowanej, jednolitej opinii narodowej za wszelką cenę, ale w każdym razie na podłożu tylko wielkiego życia, wreszcie praca przygotowawcza nad wysunięciem w odpowiednie chwile istotnie pozytywnych haseł, których urzeczywistnienie zapewniłoby nam i zagwarantowało samoistny i nie skrupowany rozwój narodowy — oto nasza taktyka i środki działania”.

Ostrze tych wskazań skierowane jest częściowo przeciw stanowisku partji narodowo-demokratycznej w Królestwie.

Jak piszą w Warszawie?

Warszawski „Tygodnik Polski” pisze o „poetycznie zaimprovizowanej, ale mało leżącej się z faktami sielance słowiańskiej”, tj. o ostatniej fazie stosunków polsko-rosyjskich: „Jest jeszcze u nas za dużo łatwowierności, nie liczenia się z faktami realnymi, a nader łatwego oszalałowania się koncepcjami i majakami własnej wyobraźni. A przecież lekkie, dawane przez historię, nie powinny być tak łatwo zapomniane. Tyle razy nas ludzono, tyle pięknych frazesów rzucano ze stopni tronu nawet, frazesów, potrzebnych dla kombinacji dyplomatycznych, a które w nas wzbudzają wiarę i popychając do czynów, przemieniały się w strugi krwi i łez. — że chyba nadszedł czas, abyśmy otrzeźwiali i przestali wierzyć ślepo w mało konkretne obietnice, a uwierzyli tylko w pewnik historyczny, że dopóki duch narodu nie zatruty żyje i ma siłę upominania się o swe prawa narodowe, dopóty żadne moce piekielne pogrzebać tego narodu nie będą mogły”.

Z Zakopanego

Tutejsi sprawozdawcy naszych dzienników znaleźć mogą zawsze dość materiału do pisania, bo czy uważa swą zwroć na piękną zawsze naturę tatrzańską, czy na życie tutejszej Polonii, odkryć mogą dość interesujące obrazy, które ogół zawsze interesować będą.

Od 15 bm. rozpoczął się tu urzędowy sezon letni, który jednak właścicieli i dzierżawców pensjonatów i hoteli nie tylko nie pocieszył, lecz przeciwnie srodze załmuł, gdyż wielu powraca w dawne gniazda rodzinne, opuszcza Zakopane, a nikt nie przyjeżdża mimo bardzo wygodnych połączeń kolejowych. Powodem, dla którego nasi rodacy wolą znośić kanikułę w obcych, wiejskich miastach, niż słuchać szele-

lającego się ponownie. Tworzą one w ten sposób lepsze dla okrucich skał płonnych. Grubość żył galeny jest bardzo zmienna od paru milimetrów do 6—7 cm. Przykładów na to daje kopalnia „Matyldy” w Kątach bardzo wiele i bardzo rozmaitych na obszarze o znacznych rozmiarach (około 4 km. kw.). Toteż była dana uczestnikom wycieczki możliwość poznania wspomnianych zjawisk w wielkiej różnorodności. Między innymi do charakterystycznych cech kopalni należą groty, wymyte dolomitami. Związane jedna z większych, co do której niewiadomo jakich dochodzi rozmiarów, bo strop jej zbudowany z kruchych dolomitów, siępiących się ciągle. Jedynie wejście do niej jest podstępnie pływane drzewem. Do oryginalnych cech kopalni należą również stalaktyty, cienkie a długie, zwieszające się ze sklepienia chodników, o ile są omurowane. Zawierają one dużo rozpuszczonego wapnia; rosą one ciągle dzięki obfitym kroplom wody ciągle sączącym się wśród skał.

Wody wogóle w kopalni jest tak wiele, że odegrała ona decydującą rolę w historii „Matyldy”. Jedyna to dziś kopalnia rud ołowianej (galeny) w Galicyi. Poza tem w Królestwie Polskiem (np. Bolesław koło Olkusza i niektóre okolicie Kiele) i na Górnym Śląsku (w Górach Tarnowskich i Bytomiu). Za czasów niepodległości Polski czerpano z tej rudy ołów i srebro, z którego bito polską monetę. W Kątach czerpano ją również, ale z powodu zalewów przez wodę nie mogła się rozwinąć. Nawet w latach 1890—93 walczyć musiało przedsiębiorstwo górnictwa z ogromnymi napływami wody. Prócz tego wyceperywanie się płytystych złóż zmuszało do bicia nowych szybów. Wpływało to na silne wahania produkcji zwłaszcza w r. 1906. Dopiero pogłębienie kopalni do 100 m. odkryło nowe złoża kruszczone i założenie turbiny o sile 900 koni parowych, dało możliwość wydobywania 26 m. sześciennych wody na sekundę.

stu zielonych drzew i szmeru potoków srebrzystych, nie znamy. Komenda wojskowa pozwoliła wracać do kraju po Wiskolę, p. minister Heinold wtedy także zgodził się musi, a więc „w góry, w góry, miły bracie!” Zaprowiantowanie tutejszego źródła jest stosunkowo niezłe, w ostatnim czasie p. Regie odbył do Węgier dłuższą podróż i to z bardzo pomyślnym rezultatem, o ile mogliśmy skonstatować. Piszao o zaprowiantowaniu ziemi podhalańskiej, musimy wyrazić jednak jedno życzenie, aby znieść na obecne czasy konsens wywozu jaj, mogliśmy bowiem skonstatować, że żydzi wysyłają drób i jaja z kraju.

Zmiana naczelnego kierownika powiatu wywołała u ogółu tutejszego żywe zadowolenie, bo były starosta był przedtem przeważnie we wschodniej części kraju, stąd o wiele skuteczniej tam znowu pracować może niż tu na Zachodzie, gdzie są trochę odmienne warunki, prztem i to nadmienić możnaby, że różne niepowołane jednostki przestaną się mieszać do nieswoich spraw.

Komitet narodowy i K. B. K. urządził dnia 6 czerwca dzień kwiatka, a popołudniu tego samego dnia odbył się festyn z loteryą szczęścia w ogrodzie hotelu Samaza; dzień cały przyniósł piękny weale dochód na cele biednych ofiar.

Dzień kwiatka i festyn już był afiszami kilku dni ogłoszony, gdy nagle „Liga kobiet” i N. K. Z. obwieściła światu, że dnia 3 urządzi także dzień kwiatka na dom zdrowia dla legionistów, który kiedyś ma być budowany; od uwag w tym kierunku wstrzymać się musimy. Ale w innym kierunku pełną radość wyrazić musi korespondent, a mianowicie, że „Liga kobiet” zesłała z wysokich koturnów swych aspiracji i zaczęła pracę od garnków w kuchni, bo otwiera „kuchnię zdrowia” na Krupówkach, gdzie wydaje obiady tanie a podobno i smaczne.

Podzielić się trzeba z czytelnikami innem radosnem zdarzeniem, a mianowicie, że ujrzało tu światło dzienne dwutygodniowe pismo p. t. „Praca narodowa”, organ „naczelnego komitetu narodowego”, którego wydawcą i naczelnym redaktorem jest p. K. Tetmajer, pierwszy numer pokazał się 15 bm. w objętości 7 stron.

W niedzielę 20 bm. udzielał tu sakramentu bierzmowania książę biskup Sapieha; już od wczesnego poranku gromadziły się tłumy publiczności ze wszystkich sfer, by zobaczyć tego „Wielkiego w narodzie”, jako też, by zbliżyć się do swego Arcypasterza.

Z naszego uchodźstwa.

Sprawozdanie z działalności Komitetu polskiej kuchni w Olomuńcu za czas od 21 lutego do 9 czerwca 1915 roku.

Nad zlagodzeniem pożalowania godnego losu polskich tułaczy w Olomuńcu pracują dwie instytucje.

Pierwsza, założona już 24 listopada ubr., licząca do 15 maja br. 31 członków, to Komitet pomocy dla polskich uchodźców z Galicyi” (przy ulicy Kanoniczej 16), który przedewszystkiem wspiera ich bezpośrednią pomocą materialną, niemniej jednak zasłużył się w innych kierunkach, tak pod względem humanitarnym jak i moralnym. Nic więc dzi-

Wycieczka naukowa do Chrzanowa.

Wśród sprawozdań z okolic kraju dotkniętych wojną, które pojawiają się obecnie w naszych piśmach, znajdzie się może miejsce dla zwrócenia uwagi na fakt, że mimo wojny praca naukowa nie zupełnie stanęła i że Uniwersytet Jagielloński znaczne na tem polu pokładał zasługi. Nie tutaj miejsce oceniać wielostronną działalność wszechnicy, ale można, a nawet należy zwrócić uwagę społeczeństwa na pewne fakty, które mają znaczenie dla niego samego. Mowa tu naprzykład o wycieczce naukowej, którą urządził profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego Józef Morozewicz ze swymi uczniami. Celem jej było zwiędzenie kopalni ołowiu i cynku w Kątach pod Chrzanowem. Wycieczka mogła się odbyć dzięki życzliwemu odniesieniu się Komendanta Twierdzy JE. generała Kuka, który zezwolił na urządzenie szeregu wycieczek, między innymi także w okolicy Krzeszowic i do Wieliczki. Wycieczka wyruszyła w sobotę 19 czerwca 1915 o 6 rano pociągami do Chrzanowa. Piękna pogoda, towarzysząca tegorocznej wiosnie, sprzyjała uczestnikom i przypomniała dawniejsze wycieczki z czasów pokoju. Odmienne warunki życia kazały tem wyżej cenić sposobność urządzenia wycieczki i tem bardziej wyzyskać czas jej poświęcony.

Zaufanie do prowadzącego go zwiększało zapał. Już sama droga kolejną, pozwalającą przypomnieć sobie piękna, choć nadmiernie szeroką dolinę rzeki Rudawy. Strone zbocza tak po północnej jak i południowej stronie wyraźnie rysują się w krajobrazie, a bliższe badania, co do ich budowy geologicznej wytłumaczyły wspomnianą zbytnią szerokość doliny. Jest ona mianowicie podłożem zapadliskiem zwanem ro-

wem Krzeszowickim, który biegnie właśnie wzdłuż owych stromych zboczy dolinnych ze wschodu na zachód. W tem świetle jasną się staje kwestya, skąd ta mizerna Rudawa, może tak swobodnie rozlewać swe skromne zapasy wody, tworząc ciągle zakola. To wytłumaczenie powstania jej doliny wywołuje wrażenie, jakoby Rudawa nie była nigdy zdolna do wykonania jakiejś wielkiej pracy. Ale przy przypatrzeniu całego biegu Rudawy uderza każdego odmienny charakter doliny przy skale Knity. Strone ściany świadczy wymownie o ścięciu ich przez wodę. I rzeczywiście do niedawna przypuszczano, że ta niedolężna Rudawa przepływała w tem miejscu jurajskie piasno, zbudowane z twardego wapienia. Nowsze jednak badania nie ratują bynajmniej honoru Rudawy, owszem stwierdzają zupełne jej niedołęstwo. Oto znaleziono na działle wodnym między Rudawą a Prądnikiem (zwanym w dolnym swym biegu Białuchą) zwiry złożone z otoczaków marmuru Dębnickiego (koło Czernej). Świadczy one o tem, że kiedyś Rudawa płynęła tędy i razem z Prądnikiem spływała do Wisły. Nie było wtedy owych stromych ścian przy skale Knity. Leniwy bieg jednak miał się stać grobem jej samodzielnosci, jako dopływu Wisły. Znalazł się mianowicie jeden z małych potoków wpadających do Wisły, który zajmował dzisiejsze koryto dolnej Rudawy od Szezyglic do Krakowa. Źródła jego były na południowych stokach wapiennego piasna. Obfitość wody i energiczność jej praca przesunęła początek potoku wytrwale ku północy, dopóki nie przepłowiła całego piasna i nie sięgnęła po rozlewnie wody, płynące wzdłuż omówionego wyżej rowu Krzeszowickiego. Uślna praca potoku nagrodzoną została ściąganiem czyli kaptajem całego górnego biegu dawnej Rudawy, a wyschnięciem dolnego, na którym pozostały jej ślady w marmurowych żwirach. Większa

ilość wody pozwoliła małemu potokowi rozszerzyć znacznie swój górny bieg i podciąć u dołu, znaną powszechnie skalę Knity. Górny bieg Rudawy pozostał nadal leniwym, a podobny kaptaj czeka ją w przyszłości ze strony Brzozowki, która pracuje przy pomocy szczeliny i grot w wapieniu, a więc wśród zjawisk kraśowych.

Poza Krzeszowicami kolej opuszcza dolinę Rudawy, która swe źródła umieściła w wąskich dolinkach po północnej stronie rowu Krzeszowickiego. Zapadlisko jednak ciągnie się dalej, obejmuje rozległą puszcę Dulowską, silnie podmokłą, która część swych wód wysyła Rudawą, a częścią drugą, znaczniejszą zasila rzeczkę Chechło, płynącą w kierunku przeciwnym t. j. ku zachodowi. Do Chrzanowa płynie Chechło rowem zapadliskowym, tu nagle go opuszcza i skręca ku południowi do Wisły.

W okolicy Chrzanowa kończą się pokłady białego wapienia jurajskiego, a za nim wylaniają się z pod niego starsze tryasowe wapienie i dolomity. Okolice te tworzą również z głębinie w warstwach skalnych skorupy ziemskie, ale już mniejsze, tworzące jakby skrzydło czy odgałęzienie długiego rowu Krzeszowickiego. Dzięki licznymsk uskokom i skruszeniu pokładów skalnych wapienia i dolomitu tryasowego dana była możliwość krążenia wód termalnych w tych utworach skalnych, które to roztworzy osadziły, rzecz dziwna, w obrębie samego tylko dolomitu (kruszczonego) dość bogate złoża rudy, ołowiu i cynku.

Rudy ołowiane (galena) i cynkowe (galman) występują najczęściej na granicy dolomitu i wapienia muszlowych, zwanych podstawowymi, bo tworzą podstawę dolomitów kruszczonej. Często wpryśnięte są jako gniazda lub żyły wśród dolomitów i wypełniły szczeliny w spękaną skalę. Związane żyły galeny biegną bardzo nieregularnie, rozbiegając się w różne strony

Na zewnątrz wypływają dzięki temu dwa potoki o głębokości 2,50 m. Temperatura wody w zimie wynosi 8° C., w lecie 10° C. Woda z tych potoków używana jest poniżej do poruszania młynów. Kruszcze wydobywane przez polskich górników z głębi kopalni odrazu zostaje przemity w osobno stojące płuczarki. Przepływająca woda przesuną rudy przez osm skośnie ustawionych wałów, opatrzonych w otwory o różnej średnicy od 1,5 do 32 mm. i wymywa galman i galenę do dolnych części. Tutaj wreszcie przez ruchome stoły przepływa powoli woda i osadza w trzech szerokich pasach osady różniące się wydatnie barwą, najpierw żółtawo-brunatną dolomit, a za nim galman (tj. rudę cynku), a wreszcie galenę (czyli rudę ołowiu).

Produkcya dzienna wynosi dziś 10.000 kg. galeny, a w czasie pokoju dwa razy tyle. Stoi to w ścisłym związku z ilością robotników; dziś 300, dawniej przeszło 600. Materiał uzyskany w ten sposób przesyła się do huty pod Szopienicami na Górnym Śląsku, a częściowo do huty w Trzebieńce w Galicyi. Zarząd kopalni dbając o większą wydajność pracy swego robotnika, nie odmówił mu niezbędnych udogodnień, budując wielką łaźnię, do której używa oczyszczonej wody z własnej kopalni. Względem uczestników wycieczki okazał Zarząd również wiele uprzejmości i na tem miejscu należy się p. Vogtowi, dyrektorowi kopalni, serdeczne podziękowanie za to, że nawet w czasie wojny nie odmówił słuchaczom najbliższej polskiej wszechnicy pozwolenia na zwiędzenie kopalni. Również miłe wspomnienia kopalni uczestników z ich przewodnikiem po kopalni p. Jurkiem, starszym sztygarem, z którego znajomości kopalni i chętnych objaśnień w pełni mogli korzystać, za co Mu tutaj dziękują. [m].

wnego, że uzyskał od komitetu dla ofiar wojny w Polsce”, pracującego w Łozannie, znaczną zapo-
mogę (5.950 koron) i że obrót kasowy dosięgnął aż
sumy 23.059 koron.

Niezależnie od tej instytucji, istnieje przy ulicy
Pickarskiej 12B „Polska kuchnia” o bardziej ogra-
nionym zakresie działania. Założył ją osobny
„Komitet kuchni” pod przewodnictwem p. Maryi
z hr. Komorowskich generalowej Rozwadowskiej.
Do tego komitetu należą nadto: pp. Antoni Dę-
giewicz i Tadeusz Rozwadowski, zastępcy przewo-
dniczej, Michał Stopnicki skarbnik, Bronisław
Drozdowski sekretarz i zast. skarbnika, Stanisław
Dunikowski zast. sekretarza, Flora Wyrwiczówna
bibliotekarka, Wanda Kaszniciówna jej zastępczyni,
tudzież pp. Antonina Dregiewiczowa, Wanda
(Gnomska) i Aleksandra Koellerowa — gospodynie.

Kuchnię zakładano z zamiarem:
1) umożliwienia taniego utrzymania zubożałej
przez wojnę polskiej inteligencji (obiady za cenę
80 gr. do 1 K 50 gr.).

2) udzielania za darmo obiadów uchodźcom, po-
zbawionym wszelkich środków do życia i

3) stworzenia środowiska skupiającego w sobie
żyjących tu przedtem luzem Polonię.

Czy i o ile cele te osiągnięto, wykażą podane
niżej fakty.

„Kuchnię” otwarto 21 lutego br. w ubikacjach
o trzech pokojach, małej kuchence i jeszcze mniej-
szych spiżarni. Na zakupno naczyń i najpotrzebniej-
szych sprzętów obrócono skromny fundusz zakła-
dowy (sześćset koron), na który złożyły się kilku-
koronowe udziały członków, drobne datki (w łą-
cznej kwocie 86 koron) i pożyczki kilku osób do-
brej woli. Uroczystego poświęcenia dokonał 7 mar-
ca ks. Władysław Figura, zaznaczając w dobi-
tych słowach cel jej założenia.

Drobna zrazu garstka członków wzrosła po
dniu 9 czerwca br. do liczby 166. Do tego dnia
wydano 5.780 obiadów za opłatą, a 1590 bezpla-
tnych. Koszta tych ostatnich pokryto z datków od
osób prywatnych, bądź od tutejszego „komitetu po-
mocy”, bądź to z dochodów z różnych na ten cel
urządzanych przedsięwzięć. Natomiast wydatki z
administracji połączone pokrywano z miesięcz-
nych wkładek członków.

Jedynie i wyłącznie z inicjatywy, oraz stara-
niem „Komitetu kuchni”

a) w jej lokalu urządzono:
1. dnia 4 kwietnia br. „Święcone” przy licznych
udziałach członków i gości.

2. dziewięć odczytów, wygłoszonych przez prof.
pp. Michała Gonetę i Zygmunta Podgórskiego.

3. siedm zebrań towarzyskich, w których program
wchodziły: muzyka (fortepian p. Z. Motałowa, A.
Dregiewiczowa; skrzypce: pp. R. Dregiewicz, M.
Gnoiński); śpiew (Fr. Gajewska, L. Skawiński); de-
klamacja (A. Koellerowa, W. Kaszniciówna, A.
Rogoszówna, J. Henoch, B. Drozdowski); kuplety
(L. Czachurski, St. Dunikowski i Włodz. Rozwa-
dowski).

b) w wielkiej sali Narodnego domu czeskiego o-
degrado amatorskie kółko pod artystycznym kie-
rownictwem B. Drozdowskiego dnia 28 lutego br.
melodramat Błotnickiego pt. Zagroda Sobkowa.

c) W sali czeskiej Bedy odbyło się 11 maja br.
„Uroczyste zebranie ku uczczeniu rocznicy konstytu-
cji 3 maja”. Odczyt o jej znaczeniu wygłosił
prof. Podgórski, zresztą uświetnił „zebranie” pie-
knymi produkcjami: pp. Z. Motałowa (fortep.), R.
Dregiewicz (skrzypce), St. Błosiński (woloncz.),
dwunastoletnia Irena Ładosiowa (deklamacja), w
końcu mieszany chór pod wypróbowaną batutą p.
Błosińskiego.

Pod zarządem „Komitetu kuchni” pozostaje
szczerupła biblioteka, licząca 125 członków. Z 295
dzieł o 328 tomach zaledwie 49 dzieł stanowi wła-

sność „Komitetu”, resztę bowiem wypożyczono, a
to: od p. A. Kalińskiego 22 dzieła, od Kola T. S. L.
w Białej cztery, dzięki zaś usilnym staraniom Dra
Kraszewskiego od Kola TSL w Zakopanem 220
dzieł.

Powyższe daty wskazują, że „Komitet kuchni”,
jakkolwiek pozbawiony ze strony odpowiednich
czynników wszelkiej pomocy, jednak nie pominał
w obecnych trudnych warunkach wojennych nie-
mal niczego, czem choćby w części złagodziłby
można ciężką dolę skolatanych uchodźców.

Najlepszym dowodem potrzeby „Kuchni”, jej ruch
kasowy, który w ciągu trzech i pół miesiąca wyno-
sił w dochodach 11174 K 77 gr., — w rozchodach
110.74 K 52 gr., łącznie 222.49 kor. 29 gr.

Cyfra ta jest najwymowniejszą odpowiedzią na
fałszywe prorocтва niektórych zawodowych pesy-
mistów z tutejszej Polonii, którzy sprzeciwiali się
zakładaniu „Kuchni”, a na wypadek założenia prze-
powiadali jej krótki i suchotniczy żywot.

Jakby na przekór takim itp. przepowiedniom
„Kuchnia” w stosunku do jej późnego założenia
rozwinęła się wcale pomyślnie. Przez cały dzień (nie
tylko w porze obiadowej) gwaro tu i pełno. W je-
dnym pokoju czytają dzienniki i książki, w drugim
grają na fortepianie i śpiewają; jedni trawią czas na
rozdawanie, inni na grze w szachy. — Słowem „Ku-
chnia” to wielki dom rodzinny, ogniskujący w so-
bie liczną, lecz dumną rodzinę polską, która zapo-
minając pod wrażeniem chwili o swej niedoli, czu-
je się swobodną i zadowoloną, bo wśród swoich ro-
daków.

Jak to w Austrii zarządzono wybór cukru z drzewa jaworowego?

(Przyczynek do fejetonu pt. „Lasy jako spichle-
rze” — w „Gł. Nar.” Nr. 306 z 19 czerwca br.)

Groza dzisiejszej światowej wojny i orgia droży-
zny — przypominają nam dawniejsze utrapienia.
Jednak troski aprowizacyjnej natury — a nawet
angielskie „hasło wygłodzenia” — jak i te li-
czne teorie chlebowe, dotąd w praktyczne niezrea-
lizowane dostatecznie nie są jedyną i wyłączną
właściwością przeżytych przez nas obecnie cięż-
kich czasów. Przypomnieć bowiem należy, że w
Austrii już w r. 1810 wydano zarządzenia produ-
kcji cukru z soków drzewa jaworowego dekretem
nadzwornym z 19 sierpnia 1810 r. (intymownym
i opublikowanym galicyjskim władzom cyrkular-
nym, dominiom i magistratom miast, rozporządze-
niem gubernialnym z 7 września 1810 Nr 29.989).
W ówczesnych komunikatach urzędowych poło-
żono nacisk na to, iż „Najjaśniejszemu Panu wiele
na tem zależy, ażeby wewnętrzno-krajowy cukier
z soków drzewa jaworowego robionym był, a przez
co wydatki pieniężne za cukier zagraniczny osz-
zczędzone być mogły, dlatego nakazać raczyć, aże-
by sadzenie drzewa jaworowego po wszystkich la-
sach w krajach austriackich jak najprędzej i naj-
więcej uskutecznione było, do czego wszystkie
gruntowe Zwierzchności niniejszym z tym dokła-
dem zachęcają się, iż przez dopełnienie tego
nakazu sprawią Najjaśniejszemu Panu najwyższe
ukontentowanie”.

Historia się powtarza. Przyjrzyć się więc godzi
ówczesnym przyczynom, które zniwoliły państwo
austriackie do takiej samoobrony, a znajdziemy je
we współczesnym napoleońskim systemie konty-
nentalno-zakazowym i znowu w — angielskiej blo-
kadzie!

W ciągu pierwszych 30 lat minionego stulecia za-
danie państwo nie było w stanie wytrzymać z An-
glią współzawodnictwa. To też, gdy w jesieni r.
1806 zwycięski Napoleon I. z murów Berlina prze-
raził świat handlowy ogłoszeniem tzw. „systemu

kontynentalnego” — to ten jego ryzykownie śmia-
ły krok — wywołał z jej strony walkę na śmierć
i życie.

Dwoma dekretemi wyspy Brytyjskie ogłoszone
zostały jako zostające w stanie blokady. Wszelka
wymiana i handel z nimi zakazane, wszelkie towa-
ry należące do Anglików skonfiskowane, wyroby
brytyjskie wykluczone z rynków Europy.

Na to wszystko Anglia nie odeszła od odpowie-
dzi niemniej uciążliwymi represjami. Wzbronila
bowiem wstępu do portów francuskich i sprzymie-
rzonych wszystkim neutralnym statkom. Porty i
placę składowe należące do Francji lub jej sprzy-
mierzonych — tak w Europie, jak i w innych czę-
ściach świata, wogóle wszelki kraj, z którego tylko
flaga angielska była wykluczona — poddano środ-
kom najsurowszej blokady. Okrętom, któreby się
wazyły prowadzić handel pomiędzy wyż wspomnia-
nymi krajami, zagrożono bezwzględna konfiskata.

Napoleon odpowiedział na to przez nowe obo-
strzenia, zmusił Prusy i Rosję pokojem w Tyłży
z lipca 1807 — następnie Danię, Hiszpanię i Portu-
galię (1807) — Austrię (1808 i 1809) — Szwecję
(1809) — do przyjęcia systemu kontynentalnego,
a nadto w r. 1809 ogłosił nader uciążliwą taryfę
cłową od towarów kolonialnych — nakazując ró-
wnocześnie w krajach cesarstwa francuskiego pale-
nie wszelkich towarów angielskiego pochodzenia.

Można sobie wyobrazić, co za chaos wywołał
te represje w międzynarodowych stosunkach handlo-
wych i po obu stronach kanału La Manche! Ale
skutki ich odczuły się daleko ciężiej i dotkliwiej na
krajach łądu stałego Europy — niż W. Brytanię.
Ceny towarów kolonialnych, a więc i cukru wtedy
z soku trzciny cukrowej wyłącznie wytwarzanego,
doszły niesłychanej wysokości. Za jeden funt cukru
płacono w Paryżu w r. 1810 aż 6 franków, podczas
gdy w Londynie płacono tylko 6 do 7 sous. Zam-
knięcie wielu fabryk pozabawiło tysiące ludzi za-
robku i chleba — a zatem ów niemożliwy nacisk
nie pozostał bez wpływu na normalny tryb życia
ludności Europy.

Zaczęto wtedy myśleć o samoobronie. Zamiast
kawy wprowadzono używanie cykoryi, kawy palo-
nej z owsa, żyta, jęczmienia i żołądź — a cukier
zaczęto wyrabiać z soku drzewa jaworowego, aby
zastąpić cukier kolonialny, do Europy sprowadza-
ny z Indji. Stamtąd bowiem rozszerzyła się upra-
wa trzciny cukrowej po Azji Mniejszej, a następnie
przez Arabów, którzy przy końcu XIII w. wyne-
śli sztukę rafinowania cukru, przeniesioną została
do południowej Europy.

KRONIKA.

Kalendarz kościelny: Dziś we czwartek św.
Łazarza Chrzciela. — Jutro w piątek św. Wilhelma.

Kalendarz astronomiczny: Wschód słoń-
ca rozpocznie się w 6:00 godz. 3 min. 34, zachód pra-
pada o godz. 7 min. 50. Długość dnia godzin 16 min. 16.

Popołud. Dnia 23 czerwca termometr świecił od + 9 i
do + 23,0 C. — barometr wahał się. — Dnia 24
czerwca o godzinie 7 rano stan barometru: 743,0 mm
termometru: + 16,8 C. wiatr północno-wschodni.

Kraków, dnia 24 czerwca.

Z miasta. Tęcza kolorów falują ulice miasta, przy-
brane flagami. Ruch ożywiony, nie tylko wozy
tramwajowe, ale nawet pojazdy fiakierskie przy-
brane chorągiewkami i zielenią mkną jakoś ra-
żniej po betonach. Zdobytna armata rosyjska na
Rynku przybrana w kwiaty, otoczona jest ciągle
podziwianym ją tłumem. Kumosie tłumacza przy-
byłym swym towarzyszkom, że „prosiuteńko przy-
wieziono ją ze Lwowa”.

Ku wieczorowi wzmagał się ruch z każdą chwi-

lą. Opróżnili się domy, a wszyscy zdążyli ku Ry-
nkowi dla wzięcia udziału w pochodzie. Z wieży
Maryackiej padały promienie reflektorów oświetla-
jących miasto, a stare mury pławiły się w świetle
i zdawało się, że cieszą się wraz z nami z uwolnie-
nia Lwowa i że jego zabytkom, jak donoszą tele-
gramy nie wyrządzono krzywdy.

Kraków uczył gorącą pamiętną chwilę złożył
hold nie tylko wyzwoleniczej zwycięskiej armii,
lecz także tym, którzy pozostawili we Lwowie,
z godnością pełnił trudną swą misję. Nazwiska
ich przekazane zostaną historii, zapisując się głą-
boko w sercach całego naszego społeczeństwa.
Lwów spżowze wydawał postacie, a jak czasy na-
jazdu wykazały powiększyło się ich grono i jest
dalej dla całego kraju świetlanym drogowskazem.
Duchowieństwo polskie, polscy biskupi i niezliczni
burmistrz, którzy wytrwali na swych posterun-
kach, zasługują na głęboką cześć. Gdyby było ina-
czej, gdyby wszyscy ulegli panice najazdu, nie li-
cząc się z tem, że nie można pozostawić bez opie-
ki tych mas, które kraju opuścić nie mogły, że
kapitałski i rycerski obowiązek nakazywał nieprzy-
jacielowi zagładnąć w oczy; daleko większe mieli-
bysmy zniszczenie, a lud puszczony samopas, de-
moralizowany rabunkami, jakich był świadkiem,
głodzony i wyniszczony, stałby się eksperymentem
w rękach wroga. — Uznał to radz centralny, bo
świadczą o tem zarządzenia w Dalmacji i w pogra-
niczu południowego terenu, gdzie gorąco zalecano
czynnikom wytrwanie na posterunkach. Wszędzie
zdarzają się wyjątki, w najpiękniejszym ziarne
znajduje się plewa, tą jednak porwa wiatr i uno-
si, nie szkodzi ona bynajmniej siewowi, który bujne
wyda owoce.

Pomimo strasznych klęsk, jakie przeszedł nasz
kraj i całe społeczeństwo, nie zabiły one w nas
wiary, lecz podniecały ją, podniosły ducha narodu,
wzmocniły do czynu, przygotowały do dalszych
wypadków, które zdążają do oczekiwanego przez
nas celu. Dzisiaj miasto nasze, nad którym ciążył
obciążenie, wsłuchane do niedawna w salwy armat
fortecznych, jakie przalyły naciągającego na Kra-
ków wroga, upojone radością odwalającej się na-
wały nieprzyjacielskiej, czuł z powagą wyzwolenie
stolicy kraju i śle swym braciom na kresach zycie-
nia, by nawala ta znikła zupełnie i bezpowrotnie,
by ślady stopy nieprzyjacielskiej zatarły się i za-
bliżniły rany zadane przez zniszczenie.

Ożywiony ruch w mieście trwał do godziny dzie-
siątej. Zgasł żar pochodni, znikły snopy światła re-
fleksorów, lecz płoną nasze uczucia, trwały ognie
miłości nieszczerzliwej Ojczyzny, a do stóp Wszech-
mogącego płyną modły, by dał nam ujrzyć godzinę
zmartwychwstania.

Komitet opieki nad Legionistami zawiązany zo-
stał, na zebraniu odbytem onegdaj w sali Rady
miejskiej. Obrady zagał delegat N. K. N. wicepre-
zydent Dr. B a n d r o w s k i. Po przemówieniu Prof
Dra W i c h e r k i e w i c z a, który zaproponował,
aby akcję mającego się utworzyć komitetu powie-
rzono „Samarytaninowi polskiemu”. Dr. H a b i c h t
przedstawił działalność wiedeńskiego „Komitetu o-
pieki nad Legionistami. Wysłuchawszy przemówień
zebranie uchwało utworzyć w Krakowie delegację
komitetu opieki nad Legionistami pod egidą N. K. N.
i wybrano zarząd w składzie następującym: Pre-
zes Dr. B a n d r o w s k i, ks. Dr. C a p u t a, Eust.
C h r o n o w s k i (prezes Przeglądu weteranów z
roku 1863), Dr. F r ü h l i n g, G i e b u l t o w s k i,
Dr. J a n i s z e w s k i, Dr. K o s z, Dr. K o y, Red.
K r y s i a k, K r z y ż a n o w s k i, Radca K u b a l-
s k i (sekretarz), Dr. L a n d a u, Inż. R o l l e, Dr.
S c h n e i d e r, Dr. Prof. S t r a s z e w s k i, Dr. T r i-
l e s, Inż. T u r s k i, Prof. Dr. W i c h e r k i e w i c z.

W drugiej szkole realnej w Krakowie (umieszczo-
nej obecnie w gimnazjum piątym, ul. Jana Kocha-

nowskiego) odbędą się egzamina wstępne do klasy
pierwszej dnia 30 czerwca i 1 lipca br. Wpisy do
tych egzaminów odbywać się będą począwszy od
26 czerwca codziennie po południu w temże gimna-
zjum od godz. 2—4. Do wpisu przyniesić należy
metrykę urodzenia, świadectwo szczepienia ospy,
oraz, o ile uczęszczał do szkoły ludowej, świadec-
two szkolne.

Egzamina prywatne i roczne odbędą się dnia 12
i 13 lipca. Do egzaminów tych zgłosić się należy
przed wyznaczonym terminem.

Kurs wakacyjny w Konserwatorium Towarzy-
stwa Muzycznego w Krakowie. Wydział Towarzy-
stwa Muzycznego postanowił otworzyć w bieżącym
roku kurs wakacyjny w Konserwatorium. Równo-
cześnie, jeśli zgłosi się odpowiednia liczba uczniów,
będzie otwarty kurs przygotowawczy do egzaminu
muzykowskiego z muzyki. Zapisy na wymienione po-
wyżej kursa przyjmuje i bliższych wyjaśnień udzie-
la Sekretaryat Towarzystwa Muzycznego od godz.
2—6 wieczór, Aleja Krasńskiego 14, IV. p.

Miejskie Seminarium naucz. żeńskie w Nowym
Sączu. Wpisy na kurs I. miejskiego seminarium
nauczycielskiego żeńskiego w Nowym Sączu odbę-
dą się dn. 29 i 30 czerwca wstępnie godz. 10—12
przed południem; egzamina wstępne na kurs I. dn.
1 lipca o godz. 3 popołudniu. Po wakacjach roz-
pocznie się nauka na wszystkich kursach.

Repertuar teatru miejskiego.

We czwartek dnia 24 czerwca wieczór: „Rozko-
sze ojcostwa”, farsa w 3 aktach A. Bissona, prze-
kład J. Nowickiego.

Repertuar teatru ludowego.

W czwartek o godz. pół do 8 wieczór wodewil
ze śpiewami i tańcami „Czarna Małka z Czarnej
Wsi” poprzedzi farsa „Wielki redaktor”.

W sobotę o godz. 6 po południu „Zaklęty pałac”
czarodziejska bajka.

W niedzielę o godz. pół do 4 po południu pre-
miera „Ach to Zakopane” krotkochwila.

W niedzielę o godz. pół do 8 wieczorem „Czarna
Małka z Czarnej Wsi” wodewil ze śpiewami i tań-
cami, występ J. Solnickiego.

Kronika zamiejscowa.

Z letnisk warszawskich. Wszystkie letniska na
prawym brzegu Wisły, aż do okolic Mieni i Mo-
zów, oraz do brzegów Świdra, są już wynajmo-
wane za cenę dwukrotnie wyższą niż w czasie normal-
nym. Są takie miejscowości, jak naprzykład w o-
kolicy Dębów Wielkich, gdzie w roku zeszłym le-
tniska, zdawało się, że są już zupełnie zapomniane,
wszystkie bowiem domki stały tam pustkami, obe-
nie odzwały i pootwierano tam pensjonaty, poprze-
szone z Milanowa i z pod Skierniewic. Oczywi-
ście, nadzwyczajne trudności komunikacyjne w o-
kolicach położonych wzdłuż linii kolei Wiedeń-
skiej, spowodowały zamknięcie letnisk i pensjo-
natów na sezon bieżący i poszukiwanie letnisk na
prawym brzegu Wisły, z czego korzystają właście-
cie domków i willi, podnosząc niemiłosiernie
ceny.

Epilog sprawy Ronikiera. Wyrok przeciw Roni-
kierowi, skazujący go na 11 lat ciężkich robót za
morderstwo, znalazł zatwierdzenie cara i został
przesłany do wykonania prokuratury. Ronikiera
niebawem przeniosą do więzienia katorżników,
gdzie przebrany zostanie w odzież więzienną, o-
kuty w kajdany i poddany ciężkim robotom.

Wykłady o samorządzie. Towarzystwo popiera-
nia pracy społecznej w Warszawie urządziło szereg
wykładów z dziedziny samorządu. Wykłady obej-
mują tematy następujące: rzut oka na system za-

A. WILLIAMSON.

Lord Loveland w Ameryce.

Leez Loveland stracił na chwilę iskrę humo-
ru, zbyt pochłonięty własnymi najżywniejszemi
sprawami i nie rozebrał się nawet na myśl
przez matkę poddać.

— Ach polowanie na panny! odrzekł z nie-
smakiem. Po cóż jechać aż tam? Dosyć ich tu
przybywa, aby wśród nas wybierać.

— Tak... ale tu jest konkurencja. Tyłu ma-
my jeszcze nieżonatych księżąt i cudzoziem-
skich pół krwi królewskiej kandydatów, którzy
woleliby w ojczyźnie pozostać, aniżeli krążyć
tu, szukając, kogo by pożeść.

— A właśnie proponujesz mi po to samo je-
chać do Stanów.

O! to zupełnie co innego. Tam Amerykanie
powinni się uważać za cudzoziemców, ale nie
ty.

— Oni jakoś myślą inaczej.

— Mniejsza o to. Niech tylko dziewczęta
przypatrzą ci się na tle rodzinnego otoczenia,
gdzie nie ma wcale konkurencji! Bo nie sły-
szano jeszcze, aby milionowa panna poślubiła
Amerykanina.

— Przypuszczam, że to się jednak czasem
zdarza — rzekł Waldemar.

— Nieczytałam o tem nigdy w gazetach. Pra-
wdopodobnie dzieje się to dla tego, że kobiet
jest tam o wiele więcej, niż mężczyzn. Panny
wychodzą za mąż w Anglii i niektóre wyglą-
dają nawet wcale przyzwoicie. Czy masz w A-
meryce znajomych? — dodała matka po chwili.

— Niewiul, prócz Dżima Harborough i...
jego kuzynki która wyszła za Stanfortha.

Była to właśnie jedna z tych niedelikatnych
panien, która wolała księcia Stanforth, niż mar-
kiza Loveland, przeto między matką a synem
pozostała bezimienna.

— Nie wątpię, że Mr. Harborough dałby ci
listy polecające do właściwych osób?

— O! tak, przypuszczam, że dałby mi pole-
cenia. Wprawdzie nie uznaje mego trybu życia
i osoby, ale nie może odmówić listów tak bli-
skiemu kuzynowi swej żony.

— Nie ma uznania dla ciebie! Proszę, co za
impertynencya! Taki Amerykanin! A może po-
prostu zazdrośny jest o żonę i sądzi, że się ko-
chał w Betty. Ja sama się tego obawiałam
przed ową jej podróżą do Stanów, zakończoną
tak pomyślnie. Jestem pewna, że i ty miałbyś
powodzenie, gdybyś tylko pojechał.

— Nigdy się nie kochałem w Betty. Ciote-
czne siostry nie są zajmujące przez to, że się
je zna, gdy się jeszcze po głupim bawią lalkami.
Przytem Betty zanadto do mnie podobna.
Nie lubię dziewcząt z żółtymi włosami i niebie-
skimi oczyma.

— To bardzo szczęśliwie, że ci się Betty nie
podobala. Małżeństwo takie byłoby ruiną. Ale
to dobra kobieta i musiała zawiązać po tam-
tej stronie dużo serdecznych stosunków. Tak,
Waldemarze, powinienes jechać. Pewna jestem
twojego powodzenia.

— Może to i niezła myśl — rzekł półgłosem
Loveland. — Oczywiście Harborough i Betty
dadzą mi listy...

— A wszyscy ich przyjaciele przyjmą cię z
otwartymi rękami, i jak to nieraz czytałam w
powieściach, będą się dobijali o zaszczyt ugo-
śczenia cię i wymyślania coraz nowych rozry-
wek.

— Te mnie bawić nie będą, odparł Loveland
ze znużoną miną, nabytą po powrocie pełnym
tryumfów z wojny, zkad przybył jako dziewię-
tnastoletni ranny bohater. — Jeśli pojedzie, to
jedynto w interesie.

A chociaż mówił to, jak zbławazowany świato-
wiec lat czterdziestu, nie jak zdrow i szczęśliwy
młodzieniec, znać było, że skłania się do rady
matki, i wycieczka do Stanów Zjednoczonych
usmiecha mu się choćby z tego względu, że w

braku stałego adresu rachunki dręczyć go prze-
stana choć na kilka miesięcy.

A jeśli „business” powiedzie się i zaręczyny
zostaną ogłoszone w gazetach, dostawcy muszą
być cierpliwi i uprzejmi.

— Zatem już postanowione, oświadczyła La-
dy Loveland. Czuję, że to będzie najlepsze ze
wszystkiego. I mam do ciebie pełne zaufanie,
że nie przywieszysz mi synowej, za którą mu-
siałabym się wzięć.

— To ci tylko przyrzekam, że nie zrobi tobie
wstydu swemi manierami, ani mnie swą po-
wierzchnością, skoro fatygują się po nią aż
tak daleko.

— Mógłbyś już na statku znaleźć coś odpo-
wiedniego, a to by ci oszczędziło czasu i tru-
dów! — zawołała Lady Loveland rozpromie-
niona tą myślą. Wziąłbyś ślub zaraz po wy-
ładowaniu. Tylko może przeznaczenie byłoby roz-
patrzyć się pierw w Nowym Jorku, zanim się
zwiążesz bezpowrotnie. W każdym razie trzeba,
abyś odbył podróż zbytkownym statkiem, na
którym mógłbyś spotkać się z milionerkami.
To tylko najzwyczajniejsza ostrożność.

— Ale za to cena będzie niezwykła — zau-
ważył Loveland.

— A jednak musimy na to poradzić. Winie-
ność to swemu stanowisku.

— Tyle już jestem winien, że i to mogę być
winien jeszcze.

— Waldemarze, proszę cię, abyś nie żar-
tował. Muszę zebrać myśli w pewnym kierunku.
Poczekaj. Aha! Różowe perły!

— Różowe perły? co to jest? — spytał Lo-
veland.

— Mam je w domu jeszcze. Znasz przecie,
podwójny sznur pereł.

— Znam. Jeszcze jedno utrapione nienaru-
szalne dziedzictwo.

— Ale zastawić można. Twoja narzeczona
może je wykupić i wiele innych rzeczy przy-
tem. Zawsze chowałam te perły na przypadek
gwałtownej potrzeby, a taka właśnie się zda-
rza. Battenboro powinien dać jakieś siedemset

lub osiemset funtów, a chociaż wiem, że siedemset
funtów nieby na wypłynek na spłacenie dłu-
gów, jednak wystarczy, aby cię przewieźć do
Ameryki i z powrotem.

— Musiałbym kilka kęsów rzucić Cerbero-
wi, jeśli moja garderoba ma uczynić wrażenie
na dziewczętach z tą Oceanu — zaśmiał się
Waldemar. — Ten brutal Deedes nie zrobi na-
wet kamizelki, jeśli mu czegoś na rachunek nie
zapłaci.

— To daj mu coś nie coś — rzekła Lady
Loveland. — Zapłać co konieczne, a resztę za-
chowaj dla siebie. Ja nie nie potrzebuję.

— Prócz bogatej synowej — dokończył syn,
którego duch podniósł się, mimo, że śnieg za
oknem padał cichło. Ostatecznie był to koniec
października i gdzieś przecie słońce świeciło.

— Muszę napisać do Betty z prośbą o listy —
dodał poważnie — ale to dopiero po herbacie.

II.

rzadzi miast w Królestwie Polskiem, oraz rysy za-
sadnicze ustawy z dnia 30 marca 1915 roku; teoria
samorządu miejskiego, ustrój władz samorządo-
wych, kompetencya samorządu, gospodarka finan-
sowa Warszawy, finansie wielkich miast polskich —
Warszawy, Łodzi, Lwowa, Krakowa i Poznania,
hygieny miast i t. d. Prelegentami będą Wacław
Babiński, Bolesław Chomicz, Ludomir Grendyszyński,
Jan Heurich, Kazimierz Koralewski, Marian
Lutosławski, Bolesław Markowski, Feliks Mazur-
kiewicz, Stanisław Pietraszkiewicz, Józef Polak,
Henryk Radziszewski, Walery Ryfiński, Kazimierz
Rymarkiewicz, Emil Sokal, Emil Strassburger,
Bohdan Wasutyński i Edward Zienkowski.

Pomoc dla Królestwa Polskiego. Ormianie wy-
stali do Warszawy adres gorącego współczucia dla
narodu polskiego. Adres Warszawa przyjęła wdzię-
czna i wzruszona. W Libawie utworzył się komitet
polski dla niesienia pomocy tamtejszemu Polakom.
Komitet zebrał już 3000 rubli. Łotysze zorganizowa-
li koncert na rzecz Polski i dostarczyli polskiemu
komitetowi 1000 rubli, a więc trzecią część zebranej
kwoty. Pisma polskie w Warszawie piszą o sym-
patyach łotyskich z zapalem.

Nekrologia.

Śp. Ludwik Strug, współpracownik drukarni
„Głosu Narodu“ ranny na polu walki w Karpatach,
zmarł w Nadwórnej dnia 19 kwietnia. Wiadomość
o zgonie zacnego naszego współpracownika, który
odszedł od nas w kwiecie wieku, wzbudziła szczerzy
żał. Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 26
czerwca o godzinie 8 rano w kościele parafialnym
w Podgórzu.

Ś. p. Władysław Marconi. W Warszawie umarł
znakomity budowniczy Władysław Marconi i po-
grzebany na cmentarzu gminy ewangelicko-reformu-
wanej. Nad grobem przemawiali budownicz
Jan Heurich w imieniu koła architektów i Aleksan-
der Kraushar, prezes Towarzystwa miłośników hi-
storji.

Na ciele Legionów polskich zamiast dekoracji do-
mu z powodu odzyskania Lwowa złożyła p. J. Z.
kwotę kor. 10.

Wladomosci gospodarcze.

Odbudowanie wsi i miast w Królestwie. Z War-
szawy donoszą: Sekcja budowlana Centralnego
Komitetu obywatelskiego powstała w początkach
grudnia, rozwija nader ruchliwą działalność. Utwor-
zono kilka komisji, a mianowicie: 1. komisja do
opracowania ustawy dla wiejskich spółek budowlan-
nych, 2. komisja do opracowania ustawy dla budo-
wnictwa wiejskiego, 3. komisja dla opracowania
norm na budulec drzewny, 4. komisja dla wyda-
nictw z zakresu budownictwa wiejskiego, 5. ko-
misja ceramyczna, 6. komisja dla utworzenia skła-
dów budowlanych. Przy komitetach obywatelskich
potworzono sekeye budownicze, zebrano potrzebny
materiał, rozesłano wskazówki i program działal-
ności. Z ogłoszonego konkursu na wzorowe zagro-
dy włościańskie zakupiono 20 prac, które nieba-
wem będą opracowane dla użytku włościan. Roze-
ślano plany domów ludowych, które na razie będą
służyły jako schroniska, projekty kapliczek i t. p.
Opracowano także typ pieca kregowego do wy-
palania cegły na roczną produkcję 120.000 sztuk.
Jednocześnie sekcyja rozpoczęła budowanie barak
w miejscowościach najbardziej dotkniętych wy-
padkami wojennymi i postawiła już 7 takich barak.
Sprzedż obręczy. Arsenał artylerji w Krakowie,
przy ul. Rakowiekiej, ma na składzie 5250 sztuk
obróczy leszczynowych, które nie nadają się do
celów wojskowych.

Obręcze te można nabyć za zwrotem kosztów
przewozowych.

O tem zawiadamia interesentów Izba handlowa i
przenysłowa w Krakowie.

Dowóz do Warszawy. „Kurier Warszawski“ do-
nosi, że ogółem przywieziono do Warszawy pro-
duktów i przedmiotów pierwszej potrzeby: w lutym
2136 wagonów (średnio dziennie 93 wagon), w
marcu 2136 wagonów (przeciętnie dziennie 93 wa-
gon), w kwietniu 5149 wagonów (przeciętnie
dziennie 172), w maju 5113 wagonów (przeciętnie
dziennie 165).

Krakowski Tow. ubezpieczeń w Królestwie. —
„Dz. narodowy“ w Piotrkowie donosi: Wskutek
życzenia wyrażonego ze strony szeregu właścicieli
ziemskich z pod Miechowa i Kiele i za zgodą ko-
mendy etapowej krak. Tow. Ubezpieczeń przyspe-
kuje do objęcia działalności, na razie wyłącznie w
dziale ubezpieczeń od gradu okupowanych przez
Austro-Węgry terytoriów. Z inicjatywy dyr. Dra
Paskowskiego i p. Garapicha udają się w najbliż-
szych dniach trzy urzędnicy: pp. Kański, Lanc i
Chrząszcz na kampanję gradową do Miechowa,
Kiele i Piotrkowa. Warunki, na których przyimo-
wane będą ubezpieczenia w Królestwie, są bardzo
dogodne, krakowski Tow. ubezpieczeń jest jedy-
nym Towarzystwem assekuracyjnym, które zdecy-
dowało się na akcyę w Królestwie, mimo stosun-
ków wojennych.

Organizacyja spożywania piwa na potrzeby wojska.
Rząd niemiecki zastanawia się nad rządową
organizacyją, któraby wyznaczyła pewien procent
wywarzonego piwa, celem zaopatrzenia wojska.
Mniejszej browary byłoby oszczędzane ze względu
na małą liczbę konsumentów. Za to średnie i wiel-
kie browary byłyby zmuszone oddawać stale pe-
wną ilość do centralnego składu, który obliczył o-
gólne zapotrzebowanie piwa dla wojska. W taki
sposób unikniętyby konfiskaty piwa, już zarządzo-
nej w niektórych miejscowościach.

Zajęcie Lwowa.

Znawca pisze w „Reichspost“:
„Zdobycie miejscowości zasadniczo nie jest
celem nowoczesnej wojny. Nawet znaczne mia-
sta o większej liczbie ludności i bogato zaopa-
trzone we wszelkie środki nie są celem przesu-
nięć ofensywnych; sama stolica nieprzyjacielska
jest częstokroć punktem wytycznym poruszeń
wojennych dlatego tylko, że na tej drodze na
pewne liczyć można na spotkanie z nieprzyja-
cielem. Właściwym celem wojny jest w ojsko
nieprzyjacielskie i to tak długo, dopóki nie zo-
stanie rozgromione. Dopiero gdy to nastą-
pi nabiera zajęcie pewnych miejscowości wła-
ściwego znaczenia. Odzyskanie Lwowa
jest zatem dowodem zupełniklę-

ski Rosyan, tem większej, że Lwów, znaj-
dujący się w rosyjskim posiadaniu, leżał o
przeszło dwieście kilometrów od punktu, w któ-
rym rozpoczęły swoją ofensywę armie sprzy-
mierzonych nad Białą i Dunajcem. Po szeregu
bezsprzecznych klęsk w bitwach majowych i
czerwcowych, spychany z jednej linii obronnej
na drugą cofał się nieprzyjaciół przed naporem
sprzymierzonych i utracił prócz poległych oko-
ło pół miliona jeńców, setki dział i karabinów
maszynowych. Wszystko to razem wzięte ró-
wnało się zupełnej klęsce, a temsamem Lwów
nie był już dla nieprzyjaciela do utrzymania,
mimo umocnień i usilnego ostatniego oporu.
Rosyane pobici odpływają ku
Wołyniowi i Podolu. Siły rosyjskie wal-
czące nad Dniestrem przeciw armiom genera-
łów Linsingena i Pflanzera-Balti-
na, usiłują wprawdzie uderzeniami raz tutaj,
to znów w innym punkcie podejmowanemi, o-
słonić odwrót, lecz czynią to bez nadziei, aby
rzeczywistą klęskę armji głównej rosyjskiej w
jakikolwiek sposób powetować. Zwycięskie
wojska sprzymierzonych zlamaly bowiem już
ostatnią linię obronną rosyjską w Galicji“. Jak
zauważa „Times“ ważną okolicznością dla Ro-
syan jest brak amunicji tak, że wobec niedo-
statecznego dowozu drogą na Archangielsk
niema mowy o nowej poważnej ofensywie ro-
syjskiej przed zdobyciem Dardaneli. Otwarcie
tej drogi morskiej dalooby dopiero możność po-
zyskania potrzebnych zapasów.

Przebieg walki o Lwów.

W walkach, które bezpośrednio przed zaję-
ciem Lwowa stoczono, donosi sprawozdawca
„N. Fr. Presse“ jak następuje: „W poniedział-
ek i wtorek gorzała walka około umocnień ro-
syjskich, gdzie nieprzyjaciół stawał zacięty opór.
Od północy i północnego zachodu uderzały
wojska niemieckie, austriackie i węgierskie
pod wodzą generała Mackensena, natomiast od
zachodu i południowego zachodu armia genera-
ła Böhm-Ermolliego, która znacznie zyskała na
terenach. Armia rosyjska stawiała rozpaczliwy
opór, aby osłonić opóźnianie Lwowa. Waleczy-
ły tutaj te oddziały rosyjskie, które były już
w drodze ku terenowi wojny tureckiej, a które
nagle po klęsce rosyjskiej pod Goricami z drogi
zawrócono. Dotarły one tylko do linii We-
reszcy; pewną część wysłano na linię
Dniestru.

Prywatne wiadomości z głównej kwatery
podnoszą, że Rosyianie cofając się stopniowo
ze swych najzewężniejszych umocnień naoko-
ło Lwowa przenosili walkę coraz bliżej mia-
sta. Z tych prywatnych wiadomości, jakoteż z
uwagi zawartej w dzisiejszem urzędowym do-
niesieniu o wkroczeniu do Lwowa generała
Böhm-Ermolliego, a mianowicie, że „wewne-
trzna część miasta prawie wcale nie została
przez nieprzyjaciela uszkodzoną“, wnosie nale-
ży, że Rosyianie aż do ostatniej chwili tuż pod
murami miasta stawiali gwałtowny opór, być
może w nadziei, że w międzyczasie otrzymają
pomoc i że manewrem zwłaszcza na swem le-
wym skrzydle t. j. nad Dniestrem, w okolicy Mi-
kołajowa wykonanym, zdołają odwrócić klę-
skę. Usiłowania te spełzły jednak na niczem; w
godzinach popołudniowych dnia 21 b. m. było
miasto Lwów już okrażone, a po przełamaniu
zapory pod Rzesną polską (6 km. na północny
zachód) o godz. 5 rano dnia 22 b. m. zniszczo-
ną została w odcinku północnym jeszcze jedna
zapora nieprzyjacielska.

Atoli dopiero w jedenastej godzinie
później, gdyż o godz. 4-tej popołudniu wkroczył
do miasta generał Böhm-Ermolli wśród postę-
pujących kolumn wojska. Na tej niewielkiej
przeziemi między Rzesną polską a
miastem trzeba było bowiem złamać jeszcze
jeden, tym razem ostatni opór nieprzyjaciela,
któremu tak trudno było wydać Lwów, ogłoszo-
ny już światu jako gubemalne miasto carskie.

Dzisiejszy biuletyn naczelnego kierownictwa
armji niemieckiej donoszący, że miasto Lwów
zostało szturmem zdobyte, zawiadamia równo-
cześnie o walkach na linii Zółtańce (26 km.
na północny wschód) Turzyńka (32 km. na
północ od Lwowa. Z doniesienia tego należa-
łoby wnosić, że w czasie kiedy wojska austro-
węgierskie dokonywały zdobycia Lwowa, po-
myslowa i przewidziana strategia sprzymierzo-
nych ustawiła na ich tyłach drugą armję, która
wykonując ruchy ofensywne z frontem ku
wschodowi i północy uniemożliwiła nieprzyja-
ciela wszelką próbę oskrzydlenia, na które za-
pewne liczył.

Podobny zamiysł miał widocznie nieprzyja-
ciel także na południe od Lwowa, w okolicy
Dniestru i potoku Szerzecz. Świetne pocią-
gnięcie, jakim było obsadzenie stanowisk koło
Dornfeld (24 km. na południe od Lwowa)
bogatej kolonii niemieckiej, przekreśliło atoli
ten zamiar już w zarodku. Okolica pod osadą
Dornfeld, leżącą na wielkiej otwartej prze-
strzeni w równinie, wyjątkowo korzystnie na-
dawała się do wykonania takiego strategiczne-
go manewru. Wojska sprzymierzone przekro-
czyły następnie drogę do Mokołajowa.

Dzięki temu możliwe było teraz dalsze pod-
stąpienie pod miasto i według słów dzisiejsze-
go doniesienia urzędowego: „W ciągu przed-
południa w dalszym posuwaniu się w kierunku
miasta wzięto w krwawej walce inne forty i
umocnienia na froncie północno-zachodnim i
zachodnim“.

Tą drogą wykonano w godzinach popołudniowych ostatecznie zajęcie miasta.

Oszczędzono miasta.

Wiedeń. (Tel. pryw.) „N. Fr. Presse“ do-
nosi: „W ciągu dnia dzisiejszego doszły do
Wiednia liczne prywatne wiadomości tej
treści, że chociaż pod Lwowem toczyły się
bardzo ciężkie walki, to jednak miasto jest
nienaruszone. Starcia artylerji toczyły się
na wzgórzach i dzięki temu miasto, które
leży w kotlinie, pozostało poza sferą strza-
łu. Jeżeli się te wiadomości potwierdzą, to

radość z odniesionego zwycięstwa będzie
podwójnie wielką“.

Głos dyplomatów.

Wiedeń. (Tel. pryw.) Pewien dyplomata z
państwa neutralnego oświadcza: „Spodziewam
się, że ta tak ważna wiadomość, o zajęciu Lwo-
wa, posiadająca wybitne znaczenie pod wzglę-
dem wojskowym, przyniesie przede-
wszystkiem wyjaśnienie różnych
spraw natury politycznej i ukła-
dów. Zniszczenie armji rosyjskiej będzie zabój-
czym ciosem dla pewnych intryg czworoporozu-
mienia. Uwolnienie Galicji oznaczać będzie tak-
że wolność dla Balkanu“.

Inny niewymieniony dyplomata sądzi, że u-
trata Lwowa będzie do pewnego stopnia ha-
słem dla rosyjskich kół miarodajnych, a w
szczególności dowodem, że Anglia z zamiarem
nie dostarczyła Rosji na czas potrzebnej amu-
nicyi.

Minorowy ton sprawozdań rosyjskich.

Berlin. (Tel. wł.) „Vossische Zeitung“ do-
nosi o urzędowym komunikacie rosyjskim, w
którym naczelný wódz zaczyna przygotowywać
opinię do przyznania się do ciósów w Galicji.

W okolicy Szawel nie nowego. Na froncie
Narwi usiłowal nieprzyjaciół w nocy z 19 na 20
czerwca ze słabymi siłami pod ochroną ognia
działowego bezskutecznie czynić ofensywę mię-
dzy Omulewem a Orzycą. Na lewym brzegu
Wisły przeszedł nieprzyjaciół d. 20 czerwca w
poszczególých kolumnach na południe od Pi-
licy do ataku. Ofensywa nieprzyjacielska w o-
kolicach Rawy Ruskiej trwa dalej. W nocy z
dn. 19 na 20 czerwca wycofały się na-
sze wojska z nadjeziórgrodeckich
na pozycje lwowskie. Nad Dniestrem,
między Mikołajowem a Żydaczowem przedsię-
brał nieprzyjaciół bezskuteczne ataki. Na fron-
cie między Haliczem a Bukowiną uporczywe
walki.

Wgrazy radości w Monarchii.

Wiedeń. (T. B.) Z powodu odzyskania Lwo-
wa cały Wiedeń przybrał wspaniałe niezwy-
kle licznymi chorągiewkami o barwach austro-
węgierskich, niemieckich i tureckich. W ciągu
dnia wczorajszego odbyły się liczne manifesta-
cje. Przedpołudniem urządzili uczniowie szkół
wiedeńskich pochód przed zamek cesarski,
przed ministerstwo wojny i przed pomnik Ra-
detzkiego, na których to miejscach manife-
stowano radość z powodu zwycięstwa. O godz.
6-tej popołudniu urządzili przed minister-
stwem wojny wspaniałą manifestacyę ludność
żydowska z Galicji mieszkająca obecnie w
Wiedniu. Manifestacya ta zakończyła się peł-
nym zapału holdem dla Cesarza i sprzymierzo-
nego Monarchy.

Wkrótce potem odbyła się podobna manife-
stacya Ukraińców. Wieczorem odbył się czap-
szczyk muzyk wojskowych. Muzyki wojskowe
pociągnęły przed ministerstwo wojny przez
szpalery utworzone w ulicach przez publicz-
ność, która bez przerwy wznosiła pełne zapału
okrzyki na cześć sprzymierzonych Monarchów
i sprzymierzonych armji. W zreszcie oświełto-
nych oknach ministerstwa wojny zjawił się mi-
nister wojny Krobatin, komendant miasta,
burmistrz Weisskirchner. Ministra wojny witano
burliwymi owacyami. Z balkonu wygłosił bur-
mistrz przemówienie powitane burliwymi okla-
skami. W mowie swej podniósł burmistrz zna-
czenie zwycięstwa armji walczących bohater-
sk, wyraził podziękowanie dla armji, a kon-
cząc wznosił okrzyk na cześć sprzymierzonych
Monarchów. Okrzyk ten powtórzyły zebrane
tłumy publiczności z burliwą radością. Tłum
wielotysięczny odpiewał następnie hymn ludów
i hymn „Heil dir im Siegeskranze“, a wreszcie
węgierską pieśń ludu. Tłum liczący 200.000 lu-
dzi pociągnął następnie ulicami miasta, wznosząc
okrzyki na cześć sprzymierzonych Monar-
chów i na cześć sprzymierzonych armji. Ró-
wnocześnie odbyła się wielka manifestacya
przed pałacem naczelnego Komendanta armji
Arcyksięcia Fryderyka. Tłum akla-
mował burliwie Arcyksiężną Izabelę,
która zjawiła się przed pałacem na miejsc
podniesionem, tworzącem dojazd do pałacu.
Manifestacye, które uczyniły na wszystkich po-
rywające wrażenie, trwały do późnego wieczoru.

Z wszystkich miast monarchii, a szczególnie
z Pragi, Berna, Tryestu nadchodziły wiadomości
o podobnych pełnych zapału patryotycznych
manifestacyach.

Praga. (T. B.) Praska Rada miejska wystoso-
wała do galicyjskiego Wydziału krajowego te-
legram z życzeniami, w którym podniesiono, że
odzyskanie Lwowa jest zapowiedzią i gwaran-
cyją, że wkrótce cała Galicja będzie uwolnioną
od nieprzyjaciela.

Innsbruck. (T. B.) Następca tronu Arcy-
książę Karol Franciszek Józef
przybył tu wczoraj rano witany radośnie przez
ludność. Na dworzec kolejowy przybyli celem
powitania Arcyksięcia komendant obrony
krajów generał Dankl, Arcyksiężę Karol Albrecht,
namiestnik z przedstawicielami władz cywilnych. Podczas jazdy
do zamku witaly tłumy zebranej ludności entuz-
jastycznie Arcyksięcia. Podczas przyjeżdża
na zamku zapewnił marszałek kraju Arcy-
księcia, że cały kraj będzie różnicą narodowo-
ści silnie i wiernie trwa przy Cesarzu i pa-
ństwie i że wszyscy synowie kraju wszystkie
siłami współzawodniczą w stawieniu czoła
nieprzyjacielowi. W ciągu przedpołudnia zwie-
dził Arcyksiężę szpital rezerwowy Czer-
wonego Krzyża. Podczas odwiedzin w szpitalu
rozmawiał Arcyksiężę z rannymi żołnie-
rzami w ich języku ojczystym. W południe od-
był Arcyksiężę przegląd garnizonu, który
wystąpił w paradzie. Popołudniu wyjechał Ar-
cyksiążę do pobliskiego Hall, aby zwiędzić
ufundowaną przez Arcyksięcia Francisz-
szka Ferdynanda i Jego Małżonkę
bazylikę Serca Jezusowego. Lu-
dność tamtejsza zgromadziła Arcyksięciu
pełne zapału przyjęcie.

Bitwa bez artylerji.

Kolonia. (Tel. pryw.) „Koeln. Ztg.“ donosi z
kwatery wojennej: Rosyjska artylerja
przeasta strzelać. Cały park armatni
który ma zazwyczaj kryć odwrót, został w naj-
większym pośpiechu jako bezwartościowy ba-
last do wnętrza kraju przetransportowany. Po-
mianiał on swoją rolę z trenem, który w pier-
wszym rzędzie w odrocie wycofuje się.

Francuska ocena sytuacji na wschodnim terenie.

Genewa. (Tel. pryw.) Francuscy sprawozdaw-
cy wojenni oczekiwali upadku Lwowa w
przyszłym tygodniu. „Guerre Mondiale“ pisze,
że główne zadanie Mikołaja Mikołajewicza po-
lega na najrychlejszej „koncentracji w tył“ ce-
lem uniknięcia, aby nieprzyjaciół wbił się kli-
nem między armie w Polsce a w Galicji i przez
to odciał armię galicyjską.

Z wnętrza Rosji.

Zurich. (Tel. pryw.) „Neue Züricher Ztg.“ do-
nosi z Petersburga, iż obecnie w sferach miarodaj-
nych siędzą dwa prądy a mianowicie
przyjazna Niemcom partja dworska z ks. Lw o-
wem gen. intendantur armji na czele, która
przez porozumienie z Niemcami dąży do pokoju,
tudzież filozofiańska grupa, obejmująca libe-
ralizujące elementy, popierające Mikołaja Miko-
łajewicza. Obecnie wpływ generalissimusa jest
jeszcze znaczny. W Moskwie oczekują wkrótce
przybycia cara i proklamacyi z Kremlu, iż oj-
czyzna jest w niebezpieczeństwie.

Przeciw pogłoskom pokojowym.

Frankfurt. (Tel. pryw.) „Frankfurter Ztg.“ za-
mieszczą na naczelnem miejscu następujące in-
formacye swego berlińskiego współpracownika:
„Od kilku dni obiegają tu pogłoski o za-
miarach pokojowych i poczynieniu
pierwszych kroków do pokoju zmierzających.
Mianowicie chodzą wieści, iż był tu pośrednik
rosyjski wysokiego pochodzenia i udał się już
do kwatery wojennej, a nawet omawia się już
rosyjskie warunki pokojowe i związaną z nimi
pożyczkę. Na tem wszystkim nie ma ani słowa
prawdy. Nie ma ani żadnego pośrednika poko-
jowego, ani też nikt w tej sprawie nie udawał
się do kwatery wojennej.

To samo odnosi się do pogłosek, będących
w związku z pewnym kongresem pacyfistów, a
który się odbył przed kilku tygodniami w Ho-
landji, jak niemniej do pogłosek o sondowaniu
warunków pokojowych za pośrednictwem pe-
wnej osobistości holenderskiej. Prawdą jest
tylko tyle, że pewien uczonej niemiecki w spo-
sób poprawny i lojalny zapytywał w miarodaj-
nem miejscu pod jakimi warunkami pokój był-
by możliwy, przyczem otrzymał odpowiedź od-
mowną. Inna osobistość, wbrew pogłoskom nie-
tylek nie mówiła o pokoju, lecz nawet przeciwnie,
według własnych spostrzeżeń zapewniała,
iż w Anglii nie myśli się o pokoju.

Uspokajanie ludności w Rosji.

Londyn. (T. B.) Podług „Daily Mail“ w Pe-
tersburgu ogłoszono na placach publicznych
plakaty sztabu generalnego, w których wyzwa
się naród, aby się zachowywał zupełnie spoko-
jnie, i oświadcza się, że tylko oficjalne wiado-
mości dają prawdziwy obraz sytuacji i że kra-
jące pogłoski o katastrofie szerzone są tylko
przez ludzi tohórliwych i złych. Sztab ge-
neralny stwierdza, że sytuacya co do zaopatrzenia
w amunicję z każdym dniem się poprawia, oraz
że Rosya ma do dyspozycji olbrzymie rezerwy
młodych ludzi. Sztab generalny zwraca jednak
uwagę, że minie jakiś czas, nim Rosya będzie
mogła wdrożyć siłą ofensywę.

Gener. kaw. Edward v. Böhm-Ermolli.

Komendant zwycięskiej armji El, która wkró-
czyła do Lwowa, urodził się w 1856 r. i opuścił
wojskową akademię w Wiener-Neustadt w 1875
r. jako porucznik 4 p. dragonów. Po ukończeniu
szkoły wojennej przydzielony został do głów-
nego sztabu, przeszedł jednak w 1889 r. do
służby przy 13 p. ułanów, został później ko-
mendantem 3. p. ułanów, a w 1897 r. pułko-
wnikiem. Komendantem 12 dywizji piechoty
w Krakowie został w 1909 r., gdzie w dwa la-
ta później otrzymał komendę I. korpusu. Z
chwilą wybuchu wojny powierzono mu komen-
dę drugiej armji i wówczas zęgnął go Kraków
pięknym korowodem. W ostatnich bitwach pod
Lwowem stoczonych zdobył wawrzyn dzielne-
go wodza.

Braki w uzbrojeniu armji włoskiej.

Ługano. (Tel. pryw.) Wobec pogłosek o roz-
wiązaniu przez rząd awaryjny tej umowy sprze-
dży karabinów, „Giornale dei Lavori publici“
stwierdza, że przed wojną ówczesny minister
wojny Spingardi sprzedał 500.000 karabinów
systemu Vetterlego wraz ze 100 patronami na
każdy karabin, za cenę 4 liry od karabina, fir-
mie Zuliani w Genui. Gdy wojna wybuchła, Sa-
landra rozwiązał umowę sprzedaży, przyczem
rząd musiał zapłacić firmie odszkodowanie w
kwocie 90.000 lirów. Z transakcyi tej wynika,
że armia nie posiada potrzebnej ilości nowych
karabinów, tak że późniejsze powołania uzbro-
jone będą w karabiny starego systemu.

Odparcie ataków włoskich nad Soczą.

Gorycja. (Tel. pryw.) Trzy dotychczasowe
ataki włoskie nader gwałtowne odparto z wiel-
kimi stratami dla nieprzyjaciela. Sposób walki
Włochów uznają ogólnie jako beznadziejny, atakom
ich brakuje uznania i wytrwałości.

Wszystcy uznają, że przełamanie austriackie-
go frontu w tem miejscu jest wykluczone.

Atak Zeppelinów na Anglię.

Christiania. (Tel. pryw.) W nocy z wtorku na
środe, tj. z 15 na 16 bm. bombardował Zeppel-
lin miejscowość South-Shields. Bomba padła na
brzeg a ulamki jej przeleciały ponad pokładem
okrętu „Iotun“. W mieście nikt nie został ra-
niony.

Niedługo przedtem rzuciły Zeppeliny 14-cie
bomb na warsztaty marynarskie i treflary w ar-
senal. Tutaj zabiły 17 osób a raniły 40.

W South Shields kilka budynków stanęło w
ogniu.

Calais poza sferą wojenną.

Amsterdam. (Tel. pryw.) Francuska władza
wojskowa postanowiła, że Calais nie ma być u-
ważane za obszar wojenny. Spodziewają się,
że wkrótce będzie można przywrócić częściowo
ruch parowców między Calais a Folkestone.

**Wyprawa przeciw niemieckim posiadłościom
w Afryce południowo-zachodniej.**

Pretoria. (T. pryw.) Generał Botta obsadził
Omaruru przy linii kolejowej Swakopmund-
Grootfontein, gdzie napotkał tylko słaby opór.
Kilku Niemców dostało się do niewoli.

Ogólne straty wojsk Unii wynosiły 14 czerw-
ca podczas operacyi przeciw powstańcom 414
ludzi, a przeciw niemieckim posiadłościom w
południowo-zachodniej Afryce 1045. Internowa-
no 39 oficerów i 859 żołnierzy niemieckich.

Akcyja floty francuskiej.

Konstantynopol. (T. B.) Podług prywatnego
doniesienia francuski krążownik bombardował
wczoraj wyspę Casteloroza na wybrzeżach
Małej Azji. Wyspa ta stoi pod okupacyą gre-
cką.

Działalność niemieckich łodzi podwodnych.

Londyn. (T. B.) Angielski parowiec Caris-
brook, płynący z ładunkiem pszenicy z Mon-
treal do Leith został przez niemiecką łódź pod-
wodną zatopiony koło Kinnairdshead.

Londyn. (T. B.) Dzienniki donoszą, że pa-
rowiec Cameronia, który w niedzielę przybył z
Nowego Jorku do Liverpoolu opowiada, że w
drodce zaatakował łódź podwodną, która niepo-
kazała się więcej. O dalszych jej losach nie mu-
niawiać.

Czarnogórcy w Albanii.

Paryż. (T. B.) W Skutari panuje od kilku dni
spokój. Wojska czarnogórskie obsadziły kilka
punktów w bliskości Bojany.

Posłowie skazani na wygnanie.

Petersburg. (T. B.) „Rjecz“ z 17 bm. donosi,
że 5 zasądzonych na wygnanie posłów socyali-
stycznych dumy odszupasowano do Syberyi.

Ograniczenie wywozu z Anglii.

Londyn. (T. B.) Izba niższa zajmowała się
ustawą o ograniczeniu wywozu. Ustawa ta ma
wejść w życie z końcem bieżącego tygodnia i
dotyczy wywozu wszelkich towarów do Holan-
dy, może być jednak zastosowaną i do innych
państw neutralnych. W dyskusyi oświadczył
sekretarz stanu Robert Cecil, że rząd chce prze-
szkodzić temu, żeby Niemcy otrzymywały ba-
wełnę.

Robotnicy z Indji dla angielskich fabryk amunicji.

Londyn. (T. B.) Sekretarz stanu dla Indji
Chamberlain donosi Izbie niższej, że zamierza
sprowadzić robotników indyjskich dla fabryk
amunicji.

Nowe fabryki amunicji w Ameryce.

Londyn. (T. B.) Biuro Reutera donosi z No-
wego Jorku: Powstał tu nowy przemysł szra-
pnelowy, który otrzymał od rządów europej-
skich zamówienie na 25 milionów nabo.

Anglicy w niemieckich mundurach.

Berlin. (T. B.) Biuro Wolffa donosi: Na pod-
stawie zeznań zaprzysiężonych 15 żołnierzy ni-
emieckich Anglicy w dniu 18 czerwca koło La
Bassee wydobyli w swoich rowach strzeleckich
chorągiew niemiecką i atakowali niemieckie
wojska w niemieckim umundurowaniu i w ni-
emieckich hełmach.

Wpisy

do Seminarium im.
św. Rodziny

na cztery kursa przyjmuje
kancelarya Zakładu od dnia
26-go czerwca codziennie
od 11 — 12 przedpoł. i od
3 — 4 po południu w domu
przy ul. Pędzichów 1. 11. 1. p

Fotograf

zdolny operator i retuszer ewen-
tualnie retuszerka znajdzie po-
sadę zaraz w zakładzie fotogr.
Mroczkowskiego w Tarnowie.

NAUKA

w gimnazjum, liceum
i w szkole pospolitej
w zakładzie

**SIÓSTR URSZULANEK
w Tarnowie**

rozpocznie się z dniem 1-go
września b. r.

Egzamina wstępne do kl. I. gi-
mnazjum i liceum oraz do klas
wyższych odbywać się będą
w dniach 30. czerwca, 1. 2. i 3.
lipca.

Pożyczek

osobistych dla osób wszystkich za-
wodów (także dla Pań) na dogodnych
warunkach i za upłatą w ratach, jako-
ż pożyczek na hipotekę, udziela się
szybko i dyskretnie. Zgłoszenia pod:
„Coulant 22” Haasenstein & Vogler,
Praga — ul. Ferdynanda 24.

Handlowiec kawaler, wolny
od wojska, mo-
gący złożyć wysoką kaucję, obejmuje
odpowiedzialne stanowisko, przystąpi
jako spółnik z kapitałem do przed-
sięwzięcia handlowego lub przemysło-
wego (tylko z chrześc.). Zgłoszenia
adresować pod: Bolesław St. Biuro
dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczy-
ca Kraków, Jagiellońska 7.

Rozkład jazdy pociągów pocztowych względnie osobowych

Z Krakowa do Wiednia: 6.14 posp.,
6.50 osob., 10.15 posp., 6.40 posp.
7.38 osob., 7.56 posp.

Z Wiednia do Krakowa: 1.03 osob.,
7.56 posp., 10.19 osob., 10.55 posp.,
3.50 posp., 8.58 posp.

Z Krakowa do Rzeszowa: 11.48
osob., 5.00 osob., 11.00 osob.

Z Rzeszowa do Krakowa: 9.47 posp.,
9.11 osob., 6.46 osob.

Z Krakowa do Nowego Sącza i Za-
kopianego (przez Suchą) 8.36 osob.,
1.24 osob., 9.48 osob.

Z Nowego Sącza i Zakopianego do
Krakowa: 8.11 osob., 5.28 osob.

Z Podgórz-Plaszowa do Oświę-
cim: 6.28, 7.16 (przejazd do Oświę-
cim: 10.33, 11.21).

Z Oświęcimia do Podgórz-Plasz-
owa: 11.28, 1.27 (odjazd z Oświęcimia:
7.28, 8.31).

Z Tarnowa do N. Sącza względnie
do Jasła i Nowego Zagórza: 4.34,
przejazd do N. Sącza 1.40, do Jasła
5.3, do N. Zagórza 9.35.

Z Tarnowa do Szczecina: 5.15
przejazd do Szczecina 8.17.

Z Nowego Sącza względnie Jasła
Nowego Zagórza do Tarnowa: 1.09
(odjazd z N. Sącza 7.39, z Jasła 5.57,
z N. Zagórza 10.25).

Z Szczecina do Tarnowa: 8.50
odjazd ze Szczecina 6.00.

Z Bierzanowa do Wieliczki: 9.15,
20, 5.45.

Z Wieliczki do Bierzanowa: 8.30,
2.25, 4.55.

Z Chabówki do Suchejory względ-
nie Zakopanego: 6.40, 11.28 (przy-
jazd do Suchejory 10.20 do Zako-
panego 10.25, 4.01).

Z Suchejory względnie Zakopa-
nego do Chabówki: 10.24 (odjazd ze
Suchejory 4.45, ze Zakopanego 6.55
6.35 tylko do Nowego Targu).

Z Nowego Sącza do Orłowa: 7.45
przejazd do Orłowa 12.13).

Z Orłowa do Nowego Sącza: 6.22
odjazd z Orłowa 2.18).

Z Suchejory do Żywca względnie
wardonia: 2.46, 4.22, 1.58 (przejazd
z Żywca 5.54, 7.30, 5.06 do Zwardo-
nia 10.04).

Z Żywca względnie Zwardonia do
Suchejory: 10.40, 7.56, 12.44 (odjazd ze
Żywca 7.53, 5.07, 9.55 ze Zwardonia
4.49).

Z Skawiec do Sierazy Wodnej (via
Szytkowice) 3.22 (przejazd Sierazy
Wodna 8.36).

Z Sierazy Wodnej do Skawiec (via
pytkowice): 11.21 (odjazd z Sierazy
Wodnej 6.10).

Z Bolesław do Jaworzna: 1.15, 7.05
przejazd do Jaworzna 3.50, 9.30).

Z Jaworzna do Bolesław: 4.45 (od-
jazd z Jaworzna 2.10 i 9.45 tylko do
Żyrardowa).

Z Jasła do Rzeszowa: 4.51 (przy-
jazd do Rzeszowa 10.00).

Z Rzeszowa do Jasła: 5.14 (odjazd
z Rzeszowa 12.05).

UWAGA. Czas nocny oznaczony są
godziny tustym drukiem.

OFIARUJĘ W UPOMINKU

wszystkim moim P. T. Odbiorcom, Przyjaciółom mojego przemysłu, również naszym
Legionistom, żołnierzom po szpitalach i na polu walki się znajdującym — książkę p. t.:

**„O MIŁOŚCI OJCZYZNY”
I „STULETNI WALKI O NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI”**
zawierające najpiękniejsze przykłady polskiego bohaterstwa narodowego

== Książki te posyłam darmo i oplatnie! ==

Dołączam równocześnie parę książeczek bibulek **„POBUDKA”**.

Zadać proszę wprost u mnie:

M. BEŁDOWSKI, KRAKÓW, STAROWIŚLNA 26.

Polecam przy tej sposobności ogólnie znane wyroby: Tutki cygaretkowe **„Framos”**
i **„SALVESOL”** oraz ulubione bibulki cygaretkowe **„POBUDKA”**.

Do nabycia w trafikach i lepszych handlach.

Pracownia rzeźbiarsko-pozłotnicza Aleksandra Skoczka

w Nowym Sączu
ulica Łwowska 1. 11

poleca Przewielebnemu Duchowieństwu
oraz P. T. Publiczności wszelkie ro-
boty kościelne i sełsonowe. Odnowia
stare ołtarze, cyboryum i t. p. Zamó-
wienia na prowincję uskutecznia w o-
znaczonym czasie i po cenach przy-
stępnych.

Były kierownik

kółka rolnicz. rozumiejący się i na
ekiernictwie, wolny od wojska, z do-
broćmi poleceniami, poszukuje jakakol-
wiek odpowiedniej posady z utrzy-
mieniem i za skromnym wynagrodzeniem.
Rom. Righetti Graz, Gries Kai 60,
II piętro.

Opuszczy świeżo prasę broszury p. t.:

Dr J. S. Cholewa, jest istota i
zwyczajnie . . . . . 20 h.
— Dysenteria . . . . . 20 h.
— Tyfus plamisty i brzu-
szny . . . . . 20 h.
— Desinfekcja . . . . . 10 h.

Po otrzymaniu 80 h. w markach prze-
sła oplatnie

**Księgarnia Podhalańska
Zakopane.**

Krawieczynie damską

i bieleżną oraz wszelkie reperacje usku-
tecznia starannie i trwało po niskich
cenach

Wiktorja Podbielska
krawczyń — Kraków, ul.
Sławkowska 6, III p. schody front.

Staruszka

78 letnia, zupełnie niezdolna do
pracy jakiegokolwiek, prosi lito-
ściwych ludzi o wsparcie. Zofia
Prokura, Kraków, Zwierzynie-
cka 8, parter.

Wiadomości o zaginionych.

Ogłoszenia o zaginionych umieszczamy
w tym dziale za opłatą 1 K. za jeden raz.
Należność należy nadesłać z góry.

ANTONI MICHAŁOWSKI
żołnierz 28 pułku piechoty obrony
krajowej, poczta polowa 66,
prosi o łaskawą wiadomość ka-
żdego kogoś wieział cośkol-
wiek o jego rodzicach w chwili
wybuchu wojny zamieszkałych
w Borysławiu.

TOWARZYSTWO Wzajemnych Ubezpieczeń W KRAKOWIE

zawiadamia Członków Działu ubezpieczeń na życie,
którzy premie za ubezpieczenia życiowe opłacali za
pośrednictwem agencji tegoż Towarzystwa oraz różnych
instytucji finansowych, mających swe siedziby w miej-
scowościach, z któremi kontakt z powodu wypadków
wojennych jest obecnie przerwany, że mogą przypada-
jące premie przysłać bezpośrednio do Towarzystwa w
Krakowie (ul. Basztowa 1. 9). Na każdorazowe żądanie
przesyła Towarzystwo czek c. k. Pocztowej Kasy
Oszczędności.

Kupuję

i sprzedaję złoto, srebro, brylanty
płacąc najwyższą cenę. J. Cyan-
kiewicz, Kraków, ulica Sławkow-
ska 1. 24.

: SZCZAWNICA W GALICJI :

Znany Zakład zdrojowo-klimatyczny,

nie objęty terenem wojny i inwazyj nieprzyjacielską, stacya kolei
Stary Sącz lub Nowy Targ, jest otwarty dla P. T. Publik.
Liczne restauracje i pensjonaty zaopatrzone w wiktuały z cenami
umiarkowanymi. Mieszkania po niższej cenie. Wiktuały wiele tań-
sze, jak w całym Państwie. Taksa zdrowoja znizniona. Zgłoszenia na
mieszkania i ewentualnie na podwoje ze stacyi kolejowej, przyjmuje
Zarząd Dóbr I. Zakładów Zdrojowych w Szczawnicy.

Szwalnica i Hafciarnia

Zw. pracy polskich kobiet w Krakowie, Bracka 8, I piętro.

Tamże na składzie roboty ręczne szarego: poduszki, serwetki, na sezon
letni torebki do kostiumów w wszystkich kolorach gotowe.

WYBÓR RYSOWANYCH CHUSTECZEK, KOŁNIERZY, BLUZ etc.